

**Informatiehuis
Water**

laat data stromen

Jaarplan 2021

Auteur: Erik Kraaij

Publicatiedatum: 7 januari 2021

Versie: vastgesteld DO-IHW

Kenmerk: Jaarplan 2021 Informatiehuis Water

Een samenwerkingsprogramma van:

Interprovinciaal Overleg

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

UNIE VAN
WATERSCHAPPEN

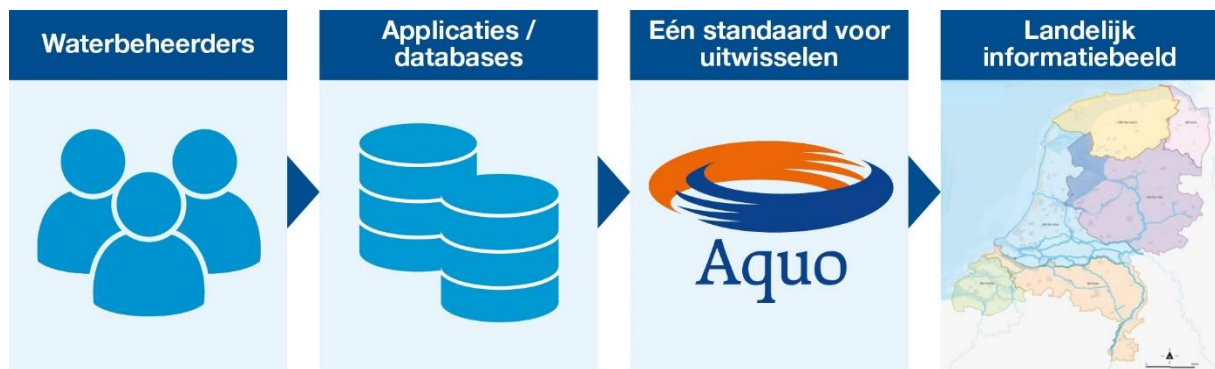
Inhoud

Jaarplan 2021	1
Managementsamenvatting	3
1 Inleiding	7
1.1 Missie, visie en rollen.....	7
1.2 Programmadoelen	8
1.3 Samenwerkingspartners	9
1.4 Ontwikkelingen	9
1.5 Accenten en veranderingen ten opzichte van 2020.....	10
1.6 Werkwijze IHW: koppeling van proces, inhoud en techniek.....	10
2 Basistaken IHW	12
2.1 Beheer.....	12
2.2 Capaciteit en kosten beheer	14
2.3 Doorontwikkeling	15
2.4 Capaciteit en kosten doorontwikkeling	16
3 Bijkomende taken	17
3.1 Beheer Waterveiligheidsportaal	17
3.2 Doorontwikkeling Waterveiligheidsportaal	17
3.3 Beheer ROR-maatregelenportaal	17
3.4 Realisatie knooppunt voor levering informatie aan DSO	18
3.5 Transitie FAIR-principes	18
3.6 Capaciteit en kosten bijkomende taken.....	19
4 Governance	20
5 Middelen.....	22
6. Meerjarenbegroting	24
7 Programmerisico's.....	25
8 Bijlage Productencatalogus	26
9 Bijlage Dienstencatalogus IHW	28

Managementsamenvatting

Het Informatiehuis Water (IHW) is het samenwerkingsprogramma tussen Rijkswaterstaat, de waterschappen en de provincies. Samen met de waterbeheerders werkt het IHW aan eenduidige, toegankelijke en bruikbare informatie over water op landelijk niveau. Met deze samenwerkingen biedt het IHW meer **inzicht en openheid in de informatie** die nodig is om waterbeleid en -maatregelen te kunnen uitvoeren. Daardoor kunnen waterbeheerders beleidseffecten en prestaties beter in kaart brengen en duiden. Het IHW is van en voor de hele watersector. Het IHW is een onderdeel van de partners met een eigen identiteit.

IHW laat data stromen.

De samenwerking tussen Rijkswaterstaat, de waterschappen (UvW) en de provincies (IPO) wordt verlengd tot en met 2028. Daarmee geven de partners aan de dienstverlening van IHW op het gebied van standaardisatie en data-uitwisseling te willen continueren. Voor IHW biedt dit de mogelijkheid om het Waterkwaliteitsportaal door te ontwikkelen en in de personele samenstelling meer continuïteit te brengen.

In 2021 zet het IHW in grote lijnen het huidige beheer en de ingezette verbetering en vernieuwing van systemen en werkwijze voort. De belangrijkste veranderingen ten opzichte van 2020 zijn:

Producten

- De roadmap voor de Aquo-standaard vormt de basis voor de komende 3 jaar. De livegang van de nieuwe Semantische Aquo-omgeving is hierin het startpunt;
- Het Waterkwaliteitsportaal (WKP2.9) wordt beheerd en gebruikt om het proces bij de waterbeheerders en het ministerie van IenW te ondersteunen om uiterlijk 22 maart 2022 het 4^e Stroomgebiedbeheerplan en de EU-rapportage in het kader van de Kaderrichtlijn Water te kunnen opleveren. In 2021 zal ook de Doorontwikkeling Waterkwaliteitsportaal 3.0 worden gestart. Dit moet leiden tot een toekomstbestendige voorziening waarmee de landelijke KRW-rapportage duurzaam wordt ondersteund.
- Waterveiligheidsportaal (WVP): Om de (inter)nationale informatiebehoeften over primaire waterkeringen voor langere tijd te waarborgen wordt een voorstel gedaan om het WVP op te nemen in de basistaken van het IHW.
- Aquo-kit:

Daarnaast zal het IHW zich richten op nieuwe ontwikkelingen in de ontsluiting en uitwisseling van waterdata. Hiertoe zullen in 2021 nieuwe voorstellen worden opgesteld die, na besluitvorming door de partners, kunnen leiden tot uitbreiding van de taken van het IHW. De volgende nieuwe taken/projecten tekenen zich af:

- FAIR transitie (findable, accessible, interoperable, reuseable)

Conform de ambities van het Bestuursakkoord Water om de uitwisseling van data in de watersector op een hoger plan te tillen, zal worden gewerkt aan het verder doorontwikkelen van de Aquo-standaard. Hierbij worden de FAIR-principes omarmd. Het IHW voert op verzoek van het ministerie van I&W verkenningen hiernaar uit.

Gelet op de verlenging van de looptijd van en mogelijke nieuwe taken voor het IHW wordt een meerjarenplan opgesteld en zal ook worden gewerkt aan de verdere verbetering van de werkwijze van het IHW:

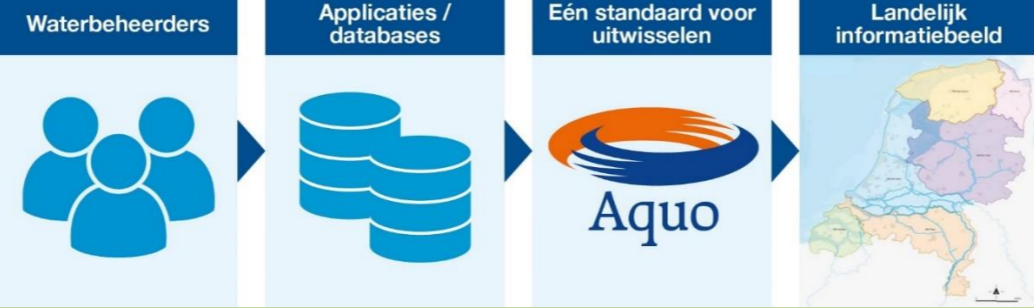
- Een bestuurlijk kader waarbinnen de partners samen tot een afweging en keuze kunnen komen ten aanzien van toevoeging van nieuwe taken;
- Herijking van de governance van het IHW in verband met besluitvorming over nieuwe taken;
- Evaluatie en borging van de kwaliteit van de informatieproducten die het IHW levert. Zo zullen de aanbevelingen uit de gehouden interviews over de optimalisatie van de KRW-rapportage worden verwerkt in de doorontwikkeling van het WKP en de opstelling van het nieuwe Spoorboekje KRW 2023-2028;
- Bekendheid van het IHW vergroten bij partners en andere organisatie waarmee IHW samenwerkt, met het opstellen van het communicatieplan;
- Versterking van de binding met partners in de vorm van (nieuwe) mogelijkheden voor personele uitwisseling.

Voor de realisatie van de basistaken zetten de participerende partijen 14 fte in en stellen zij ruim € 3.000.000,- euro beschikbaar voor de inkoop van producten en diensten. Daarboven voert het IHW bijkomende beheertaken en projecten met aanvullende financiering uit. De omvang van deze aanvullende opdrachten is nog niet volledig bekend, maar bedraagt naar verwachting ca. € 400.000 euro, inclusief de bekostiging van extra benodigde personele inzet voor de uitvoering van deze aanvullende opdrachten.

Met het oog op nieuwe ontwikkelingen (o.a. Digitale API's, DISGeo, Inspire, Netwerkregistraties en de stelselcatalogus DSO) die mogelijk tot uitbreiding van de taken van IHW kunnen leiden, wordt door IHW gewerkt aan het Meerjarenprogramma IHW 2022-2029.

De programmakaart 2021:

Kansen	Context	Ambitie	Aanleiding	Ongewenste effecten
<p>Bevorderen samenwerking van waterbeheerders: efficiënte & effectieve informatie-uitwisseling door gebruik Aquo-standaard.</p> <p>Duurzame informatievoorziening met een gezamenlijk vastgestelde doelarchitectuur.</p> <p>Doelmatig waterbeheer: besparing in tijd en geld.</p> <p>Makelen tussen vraag en aanbod van waterinformatie.</p> <p>Ondersteunen van waterbeheerders bij hun wettelijke rapportageverplichtingen met goed functionerende informatieprocessen en systemen.</p>	<p>Het Informatiehuis Water (IHW) is een samenwerkingsprogramma van Rijkswaterstaat namens het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), het Interprovinciaal Overleg (IPO) namens alle provincies en de Unie van Waterschappen (UvW) namens alle waterschappen.</p> <p>HWH faciliteert IHW op het gebied van financiën, HR, kantoorautomatisering/ICT en inkoop.</p>	<div style="text-align: center;"> </div> <p>Data laten stromen</p>	<p>In 2011 is IHW opgericht door de partners. Via een samenwerkingsovereenkomst is de samenwerking bekrachtigd tot en met 2021. Bestuurlijk is door RWS, UvW en IPO de intentie uitgesproken de samenwerking te willen verlengen tot en met 2028 (met name i.v.m. de ondersteuning door IHW van de KRW-uitvoering in stroomgebiedsprogramma's/rapportages en het landelijk waterveiligheidsbeeld).</p> <p>Naast het beheer van standaarden en portalen vernieuwt IHW regelmatig deze standaarden en portalen op basis van ontwikkelingen in de sector, bij andere samenwerkingspartners (zoals Geonovum, SIKB, Rioned) en wensen van RWS, provincies en waterschappen.</p> <p>IHW voert ook projecten uit in opdracht van RWS, waterschappen en provincies passend in de ambitie van IHW en met aparte financiering zoals de user case droogte (beleidstafel droogte) en de levering informatie aan het Digitaal stelsel (Omgevingswet)</p>	<p>Sterke wisseling personeel, verlies van opgebouwde kennis en ervaring.</p> <p>Nadere afspraken facilitering en inkoop worden onvoldoende nagekomen.</p> <p>Financiële middelen zijn onvoldoende</p>
Bedreigingen	Strategie	Doelen HOE	Belanghebbenden	Afbakening
<p>Geen personele continuïteit</p> <p>Onvoldoende financiële middelen</p> <p>Opdrachten blijven uit</p> <p>Te veel nieuwe projecten/ onvoldoende aandacht voor basistaken</p> <p>Onvoldoende bekendheid bij de partners.</p>	<p>IHW ontwikkelt en onderhoudt één taal voor uitwisselen van gegevens binnen het waterbeheer (Aquo) en levert informatie aan waterbeheerders t.b.v. verplichte landelijke en EU-rapportages.</p>	<p>Regie op en faciliteren van leveren van informatie en op inrichting van de informatieketen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beheer van standaarden (Aquo), informatiesystemen (Aquo-kit) en portalen (WKP, WVP, ROR=basistaken) • Doorontwikkeling van standaarden en portalen • Projecten op verzoek van partners. 	<p>Rijkswaterstaat, ministerie IenW</p> <p>Waterschappen</p> <p>Provincies</p>	<p>De scope van de samenwerkingsovereenkomst: basistaken en aanvullend projecten.</p>

				<p>Extra opdrachten worden alleen aanvaard als voldoende middelen beschikbaar worden gesteld.</p> <p>Bestuurlijk overleg van partners beslist over programma en wijzigingsvoorstellen op voorstel van het directeurenoverleg.</p> <p>Raakvlakken andere programma's</p>
	<p>Inspanningen</p> <p>Personeel:</p> <p>14 fte van partners voor basistaken (detachering) en inhuur/inleen t.b.v. bijkomende taken</p> <p>Financiën:</p> <p>Basistaken: € 3.100.000, -</p> <p>Bijkomende taken: € 400.000, - + pm</p>	<p>Baten</p> <p>In 2022 is alle waterinformatie (waterkwaliteit, waterveiligheid) op één punt (IHW) beschikbaar en op te vragen.</p> <p>Uitwisselen van uniforme, toegankelijke en bruikbare informatie over water tussen waterbeheerders en met derden is mogelijk gemaakt.</p> <p>Waterbeheerders worden ontlast bij structurele informatiebehoefte, zoals landelijke en EU-rapportages, Inspire, KRW en Waterveiligheid.</p> <p>Iedere medewerker van de partners gebruikt de nieuw Aquo-standaard.</p> <p>Elke waterbeheerder kan na invoer van de gegevens zonder extra werk het regionale en landelijke beeld van waterkwaliteit en waterveiligheid ophalen uit IHW-systemen.</p> <p>Beleidsmedewerkers bij ministeries kunnen direct landelijke en gevalideerde waterinformatie uit de IHW-systemen halen.</p> <p>IHW is het loket voor de partners voor nieuwe vragen op het gebied van waterinformatie.</p>	<p>Resultaten</p> <p>Doorlopend:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beheer/onderhoud Aquo-standaard • Coördineren informatiestromen KRW • Beheer/onderhoud informatiesystemen (Aquo-kit, WKP) • Opzetten/beheren IHW-architectuur • Beheer ROR-portaal • Beheer WVP • Beheer NBPW <p>Specifiek 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spoorboekje KRW 2021 • Ondersteuning SGBP3 en EU-rapportage • Aquo-standaard met linked data • Aquo-standaard gekoppeld • Kaartweergave in WKP • Versie Aquo-kit • Architectuur nieuwe WKP • 2 FAIR-verkenningen uitgevoerd (BOI, droogte) 	<ul style="list-style-type: none"> • Informatieveiligheid: randvoorwaarde voor de waterschappen. • Datastromen: uitwisseling data waterschappen vereenvoudigen (BuCa in voorbereiding). • Organisatie en Samenwerking: architectuur waterschappen en gebruik Aquo-standaard. • Waterveiligheid: WVP. • Watersystemen: WKP. • AHN. • S@WA: waterkwaliteitsdata t.b.v. vergunningverlening door waterschappen.
<p>Randvoorwaarden</p>	<p>Bronhouder is verantwoordelijk voor datakwaliteit; Partners leveren personeel (kwantitatief en kwalitatief; detachering); Samenwerking tussen partners is langjarig aangegaan.</p>			<p>Organisatie</p> <p>Programma-organisatie bestaande uit 3 teams (Aquo-standaard, Informatiebeheer en Projecten), staf (communicatie, managementondersteuning) onder aansturing van de programmamanager.</p>

1 Inleiding

1.1 Missie, visie en rollen

Het Informatiehuis Water (IHW) is een samenwerkingsprogramma van Rijkswaterstaat namens het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), het Interprovinciaal Overleg (IPO) namens alle provincies en de Unie van Waterschappen (UvW) namens alle waterschappen. Het IHW heeft een aantal kernwaarden: servicegericht, betrouwbare partner, open en verbindend. In tabel 1 staan de missie, visie en rollen in samenhang gepresenteerd.

Missie	De missie van het IHW is informatie over water efficiënt en effectief tussen waterpartners te laten stromen en deze informatie beschikbaar te stellen aan derden.	
	Aquo, één taal voor uitwisselen van gegevens binnen het waterbeheer	Leveren van informatie
	De standaard maakt een eenduidige en efficiënte uitwisseling van waterdata (kwaliteit, kwantiteit en veiligheid) tussen waterbeheerders mogelijk. Daardoor kunnen landelijk eenduidig gegevens worden uitgewisseld.	Faciliteren van de waterbeheerders en het ministerie van IenW bij structurele informatiebehoeften, zoals Landelijke en Europese rapportages, KRW en Waterveiligheid
Visie	Het is de visie van het IHW om in 2022 een einde te hebben gemaakt aan de versnippering van waterinformatie, zodat alle relevante informatie over water op één punt is op te vragen.	
	Doordat de Aquo-standaard logisch en begrijpelijk in elkaar zit willen waterbeheerders deze graag gebruiken omdat hen dit tijd (en op termijn ook geld) bespaart.	IHW stelt op eenvoudige wijze landelijke informatie over water beschikbaar. Bronhouder is verantwoordelijk voor datakwaliteit
Rol	Beheer van de Aquo-standaard en regie op inrichting van de informatieketen.	Regie op en faciliteren van leveren van informatie

Tabel 1 Missie, visie en rollen

1.1.1 Aquo, één taal voor uitwisselen van gegevens binnen het waterbeheer

De Aquo-standaard maakt het mogelijk om op een uniforme manier gegevens uit te wisselen tussen partijen, die betrokken zijn bij het waterbeheer, en draagt daarmee bij aan een kwaliteitsverbetering van het waterbeheer. Het eenvoudig en eenduidig delen van informatie levert tijd- en geldwinst op.

De standaard is bedoeld voor iedereen die te maken heeft met het vastleggen en gebruiken van gegevens in het waterbeheer. Zowel op zee als binnendijks, in beekdalen en polders, bij grond- en afvalwater, voor waterkwaliteit, -kwantiteit, -systeem en -veiligheid.

Het beheer van de Aquo-standaard ligt bij het Informatiehuis Water (IHW). Het IHW heeft voor het beheer van de Aquo-standaard de status 'Uitstekend Beheer' ontvangen van het Nationaal Beraad Digitale Overheid. Hierdoor worden nieuwe versies van de standaard automatisch geaccepteerd, zonder dat deze opnieuw goedgekeurd hoeft te worden door het Forum Standaardisatie. Deze status is een erkenning dat een standaardisatieorganisatie het beheer van een standaard goed heeft geregeld.

Voor het efficiënt en doelmatig uitwisselen van informatie is het noodzakelijk om eenheid in architectuur binnen het IHW en binnen de watersector te vergroten door opzetten en beheren van een enterprise architectuur.

Taken van het IHW zijn:

- Beheren, onderhouden en ontwikkelen van de Aquo-standaard en doelarchitectuur.
- Ondersteunen van waterbeheerders bij implementatie van Aquo en doelarchitectuur.

1.1.2 Leveren van Informatie

Het IHW treedt op als informatiemakelaar tussen de informatievraag van landelijke en Europese programma's en de bronhouders: waterschappen, de provincies en Rijkswaterstaat. Het IHW ontlast de bronhouders en het ministerie van IenW door het faciliteren van de levering van informatie. Hierbij blijft de bronhouder verantwoordelijk voor de datakwaliteit.

Taken van het IHW zijn:

- Waterbeheerders procesondersteuning bieden bij de informatiestromen voor waterkwaliteit en waterveiligheid;
- Beheren, onderhouden en ontwikkelen van systemen voor het faciliteren van levering en ontsluiting van informatie;
- Ondersteunen van de waterbeheerder bij het gebruik van de systemen en bij het inrichten van bronhouderschap;
- Sturen op het tijdig leveren van informatie door bronhouders en ontsluiting van die gegevens voor derden.

1.2 Programmadoelen

De projecten, producten en diensten van het IHW dragen bij aan:

1. Doelmatig waterbeheer: besparing in tijd en geld;
2. Bevorderen samenwerking tussen waterbeheerders: efficiënte & effectieve informatie-uitwisseling door gebruik Aquo-standaard;
3. Duurzame informatievoorziening via een gezamenlijk vastgestelde doelarchitectuur;
4. Het IHW vervult een makelaarsfunctie tussen vraag en aanbod van waterinformatie;
5. Waterbeheerders worden bij hun wettelijke rapportageverplichtingen door het IHW ondersteund met goed functionerende informatieprocessen en systemen.

1.3 Samenwerkingspartners

Het IHW is opgericht om data van waterbeheerders (RWS, waterschappen en provincies) te standaardiseren en daarmee uitwisseling mogelijk te maken. Hiermee kunnen waterbeheerders invulling geven aan hun wettelijke rapportageverplichtingen en eigen analyses. Standaardiseren en data verzamelen doet het IHW niet alleen. Daarin werken we, naast de waterbeheerders, samen en stemmen we af met diverse andere organisaties en overleggen. De belangrijkste zijn:

- SIKB: is een belangrijke samenwerkingspartner op het gebied van de Aquo-standaard en het beheer van (water)bodemdata;
- CCvD: IHW is lid van dit adviesorgaan i.v.m. aanpassingen van de Aquo-standaard;
- CAB: IHW is lid van dit adviesorgaan i.v.m. afstemming van de standaardisatie en het beheer van data;
- Stichting Rioned is een samenwerkingspartner op het gebied van de Aquo-standaard;
- Geonovum: is een samenwerkingspartner op het gebied van de Aquo-standaard;
- NEN: is een samenwerkingspartner op het gebied van de Aquo-standaard;
- Programma-organisatie DISGeo
- Hoogwaterbeschermingsprogramma; de programmadirectie van waterschappen en RWS is opdrachtgever voor het beheer en de mogelijke doorontwikkeling van het Waterveiligheidsportaal;
- Het Waterschapshuis: faciliteert het IHW op alle ondersteunende taken, is samenwerkingspartner in programma's (o.a. Datastromen, Digitale Dienstverlening) en adviseert het Directeurenoverleg;
- Programma Digitale Delta is vanuit RWS opdrachtgever voor het beheer van de API's;

1.4 Ontwikkelingen

De afgelopen jaren heeft het IHW haar taken stapsgewijs uitgebreid. Naast het beheer en verdere ontwikkeling van de Aquo-standaard heeft het IHW als eerste stap de informatie op het gebied van waterkwaliteit beter laten stromen. Onder andere door de realisatie van het Kaderrichtlijn Water (KRW) Spoorboekje, het Waterkwaliteitsportaal en het toetsinstrument Aquo-kit. Op het gebied van waterveiligheid is de informatie rondom het beoordelen en versterken van de primaire waterkeringen beter gaan stromen door realisatie van het Waterveiligheidsportaal.

De samenwerkingspartners in het IHW hebben aangegeven dat de meerwaarde van het huidige IHW buiten kijf staat. Daarom wordt de samenwerkingsovereenkomst verlengd tot 1 januari 2029.

Belangrijkste inhoudelijke redenen hiervoor zijn dat de waterbeheerders de mijlpalen van de KRW-rapportage in 2028 en het in 2023 aanbieden van het waterveiligheidsbeeld aan de Tweede Kamer moeten realiseren met inzet van IHW.

Dit betekent dat IHW in 2022 de doorontwikkeling naar een nieuwe Waterkwaliteitsportaal in gang zal zetten zodat waterbeheerders bij het opstellen van het derde Stroomgebiedsbeheerplan adequaat en op moderne manier worden ondersteund in het uitwisselen van data en het ministerie van IenW wordt ondersteund met een portaal waarmee alle informatiestromen richting SGBP en EU-rapportage worden ondersteund.

Tevens kan IHW met deze meerjarige verlenging ook haar personeelsbeleid hierop aanpassen met meer continuïteit in bezetting.

De wereld om ons heen is volop in ontwikkeling. De maatschappij vraagt dat informatie altijd, overal en snel beschikbaar is. Alle partijen in de waterwereld moeten steeds intensiever met elkaar, andere

overheden en private partijen samenwerken. Dat kan alleen als informatie gestandaardiseerd en betrouwbaar voor iedereen beschikbaar is. Door veranderende eisen en wensen moeten ook bestaande instrumenten verder doorontwikkeld worden. Door de snelle ontwikkelingen in de maatschappij en in de informatietechnologie kan het noodzakelijk blijken om in de loop van het 2021 het jaarplan en begroting aan te passen.

Het item als data uitwisseling wordt in toenemende mate verzorgd door services en Application Programming Interfaces (API's). Deze ontwikkeling maakt op termijn opslag van brongegevens bij het IHW overbodig. De rol van regisseur en standaardisatieorganisatie zal blijven bestaan en zelf in lijn met de nieuwe ontwikkeling en steeds meer bepalende rol krijgen. Ook nieuwe API's moeten gebruik maken van standaarden, zoals de Aquo-standaard. De waterbeheerders hebben behoefte aan een toetsende en regisserende rol van het IHW. Deze ontwikkeling is ook een kans om de verantwoordelijkheid voor de datakwaliteit expliciet bij de bronhouder te leggen zoals ook vanuit de principes van FAIR zijn beschreven. Er is op termijn immers geen tussenopslag waar correcties kunnen plaatsvinden. Een duidelijke regisserende en controlerende rol zal hierbij nodig zijn. In de toekomst wordt data uitwisseling door het IHW eenvoudiger gemaakt.

IHW zal daarom in 2021 zich ook richten op het verkennen deze ontwikkelingen in mogelijke projecten op het gebied van data-uitwisseling met de FAIR-principes in het kader van waterveiligheid en watersysteembeheer.

Naast onze rol op het gebied van uitwisselingsstandaarden, wordt onze regierol op het gebied van architectuur belangrijker. Deze willen we de komende jaren versterken. We streven daarbij naar meer eenheid van architectuur bij onszelf en de waterbeheerders. Al deze ontwikkeling in lijn van de geldende referentie architecturen vanuit de NORA.

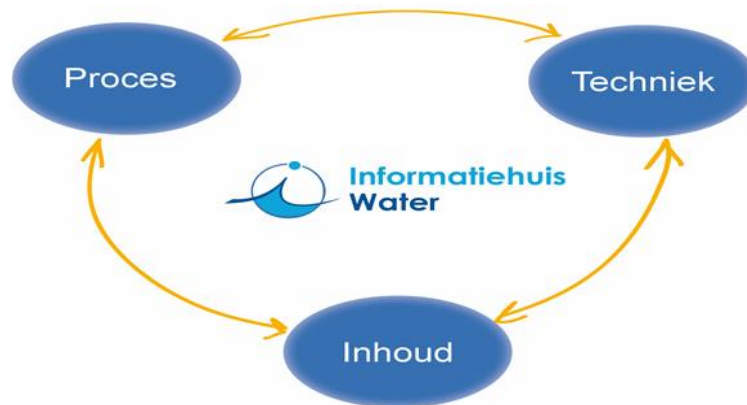
1.5 Accenten en veranderingen ten opzichte van 2020

In het jaarplan 2021 wordt in grote lijnen het huidige beheer en de ingezette verbetering en vernieuwing van systemen en werkwijze voortgezet. De bijkomende (functioneel) beheertaak voor het Waterveiligheidsportaal wordt voortgezet. De belangrijkste veranderingen ten opzichte van 2020 op een rij:

- Continueren van inzet t.b.v. het huidige WKP om de rapportage van de SGBP3 te kunnen blijven faciliteren.
- Opleveren van de architectuur voor de Doorontwikkeling WKP.
- Opnemen Waterveiligheidsportaal in basistaak om de wettelijke rapportagevereisten rondom primaire waterkeringen te waarborgen.
- Uitvoeren van verkenningen om de FAIR-principes toe te passen in de data-uitwisseling in het kader van waterveiligheid en watersysteembeheer (m.n. droogte).

1.6 Werkwijze IHW: koppeling van proces, inhoud en techniek

Het werk van het IHW kenmerkt zich door drie elementen aan elkaar te koppelen: inhoud, proces en techniek.

De *inhoud* wordt vastgelegd in de Aquo-standaard. De Aquo-standaard is de open standaard binnen de watersector en daarmee verplicht voor alle overheden om gebruikt te worden bij informatie-uitwisseling. Op basis van consensus met vakinhoudelijke specialisten en softwareleveranciers wordt de standaard samengesteld en vastgesteld in het Centraal College van Deskundigen-Datastandaarden, samen met de bodemstandaard van het SIKB.

De Aquo-standaard wordt als harde eis gehanteerd bij de wettelijk noodzakelijke informatie die door alle waterschappen, provincies en Rijkswaterstaat aan het IHW moet worden aangeleverd: het *proces*. Het IHW regisseert – vaak in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat/ Directoraat Generaal Water en Bodem - de noodzakelijke informatiestromen. Daarbij ondersteunt het IHW de waterbeheerders in hun rol als bronhouder, zodat tijdig de juiste landelijke rapportages geleverd kunnen worden. Als bronhouder zijn de waterbeheerders verantwoordelijk voor de actualiteit en juistheid van de gegevens. .

Deze informatiestromen hebben een (digitaal) kanaal nodig om informatie te laten stromen van de bron (de waterbeheerder) naar de gebruiker. Dit is de *techniek*. Het IHW heeft o.a. het Waterkwaliteitsportaal, het Waterveiligheidsportaal en het ROR-maatregelenportaal ontwikkeld waarin provincies, waterschappen en Rijkswaterstaat informatie opslaan voor o.a. de Kaderrichtlijn Water, de beoordeling van primaire waterkeringen en de ROR-rapportages. Met deze portalen wordt de informatie ook beschikbaar gesteld voor gebruikers en derden (openbare deel).

2 Basistaken IHW

2.1 Beheer

De jaarlijks terugkerende beheeractiviteiten kunnen in vier groepen verdeeld worden:

1. Beheren en onderhouden van de Aquo-standaard. Het gaat specifiek om het adequaat ondersteunen van gebruikers, organiseren van bijeenkomsten, behandelen en doorvoeren van wijzigingsvoorstellen, het ontsluiten van de standaard, afstemmen van beheer IM-metingen met SIKB en afstemmen met andere standaarden. Sinds 2019 beheert het IHW ook de termen, die de watersector in de stelselcatalogus omgevingswet gebruikt.
2. Coördineren van informatiestromen. Door procesmanagement en ondersteuning van gebruikers worden gegevens verzameld en gebundeld, die onder meer leiden tot landelijke beelden voor de waterkwaliteit (Kaderrichtlijn Water en Landelijke Enquête Waterkwaliteit) en voor waterveiligheid (Nationale Basisbestanden Primaire Waterkeringen). Taken die hierbij horen zijn:
 - Ondersteunen van waterbeheerders en ministerie van IenW, via beheer en gebruik van het WKP, van het SGBP-3 proces en de EU-rapportage die uiterlijk 22 maart 2022 gereed moet zijn.
 - Opstellen Spoorboekje 2023-2028 en vraagarticulatie bij beleidswijzigingen; het spoorboekje geeft de informatie- en rapportageverplichtingen weer van de waterbeheerders; de ondersteunende werkzaamheden van IHW zijn hierop volgend zodat de waterbeheerders op essentiële momenten gebruik kunnen maken van de middelen en instrumenten die IHW aanbiedt; bij de opstelling van het Spoorboekje worden de aanbeveling uit de evaluatie van het KRW-spoorboekje 2018-2022 betrokken:
 - ✓ Het bestaande overleg over het spoorboekje wordt voortgezet o.a. over uitvragen van dataleveringen; operationele collega's en management van partners worden betrokken door het organiseren van regionale bijeenkomsten, zodat zij voldoende capaciteit inplannen;
 - ✓ In het spoorboekje wordt informatie over de context en een beknopte beschrijving van de te leveren gegevens opgenomen;
 - ✓ De escalatieprocedure wordt het spoorboekje opgenomen;
 - ✓ In het spoorboekje wordt een risicoanalyse en mitigerende (beheers)maatregelen opgenomen;
 - ✓ Invulsessies en/of (remote) meekijken en ondersteuning bij het aanleveren van gegevens wordt gedurende de looptijd van het spoorboekje door IHW georganiseerd.
 - Ondersteunen van de waterbeheerder bij het aanleveren van gegevens, bij het gebruik van de systemen hiervoor en bij het inrichten van bronhouderschap van gegevens (Aquo-standaard, gebruikersondersteuning, communicatie);
 - Sturen op het tijdig leveren van gegevens;
 - Uitleveren van informatie voor landelijke en Europese rapportages.
3. Beheren en onderhouden van informatiesystemen ter ondersteuning van de informatiestromen en de ontsluiting van de Aquo-standaard. Taken die hierbij horen zijn het regisseren van het applicatiebeheer (marktpartij), het functioneel beheer (ondersteunen gebruikers, opstellen wijzigingsvoorstellen voor applicatiebeheer) en de inkoop van hosting. Specifiek worden de volgende systemen ondersteund:

- Aquo-kit voor gestandaardiseerde gegevensverwerking in de monitoringcyclus. Met de Aquo-kit kunnen waterbeheerders fysisch-chemische en biologische monitoringgegevens van oppervlaktewater-, grondwater- en bodemkwaliteit toetsen aan landelijke waterkwaliteitsnormen. Waterbeheerders kunnen de Aquo-kit gebruiken voor zowel KRW- als eigen rapportages;
- Waterkwaliteitsportaal (WKP) waarin waterbeheerders hun waterkwaliteitsgegevens verzamelen en hun KRW-specifieke gegevens (belastingen, toestand, maatregelen, etc.) beheren. Vanuit het Waterkwaliteitsportaal worden ook de datasets, de kaarten voor de Stroomgebiedbeheerplannen en de Factsheets per waterlichaam gepubliceerd;
- Tools voor het ontsluiten en beschikbaar stellen van onderdelen van de Aquo-standaard.

Aanvullend op deze basistaken voert het IHW ook nog beheertaken uit voor andere informatiesystemen op verzoek van één of twee van de participerende partijen in het IHW. Deze bijkomende activiteiten kennen een extra financiering (zie hoofdstuk 3).

4. Opzetten en beheren van IHW-architectuur. Vergroten van eenheid in architectuur binnen het IHW en binnen de watersector door het opzetten en beheren van enterprise architectuur over de domeinen heen. Op dit moment werkt het IHW nog met architecturen per domein. Zo zijn het WKP, het WVP, de Aquo-kit en de Aquo-tools nog volgens een eigen architectuur gebouwd. Hierbij zijn de principes wel afgestemd, maar door het ontbreken van een voor héél IHW geldende enterprise architectuur verschillen de keuzes in de applicaties.

5. Het in stand houden van het programma IHW. Dit zijn activiteiten zoals programma- en projectbeheersing, kwaliteitsborging, programmamanagement, teamontwikkeling en omgevingsmanagement. De volgende onderwerpen zullen in 2021 nader worden uitgewerkt:

- Middelen ten behoeve van de uitvoering van de basistaken
Gebleken is dat de partners niet in alle gevallen in staat zijn de afgesproken aantallen fte's te leveren. Dit leidt tot extra inhuurkosten van IHW die ten koste gaan van het beschikbare budget. Daarom zal een systematiek worden uitgewerkt waarmee partners ontbrekende fte's kunnen compenseren in extra financiële middelen voor de uitvoering van de IHW-basistaken.

- Procesevaluatie

In het kader van het Spoorboekje KRW voert IHW ten behoeve van de waterbeheerders werkzaamheden uit met Aquo-kit en WKP. In 2020 werden hiertoe ten behoeve van de Stroomgebiedsbeheerplannen werkzaamheden door IHW uitgevoerd onder tijdsdruk en met groot afbreukrisico ten aanzien van de tijdige en kwalitatieve levering van gegevens en beschikbaarstelling van faciliteiten. In 2021 zal daarom mede op verzoek van RWS/ministerie IenW een procesevaluatie worden opgesteld om tot aanbevelingen te komen ter verbetering van het KRW-proces.

- Kwaliteitsborging

In 2020 is gebleken dat de kwaliteit van de dienstverlening door en de kwaliteit van de gegevens die IHW levert aan waterbeheerders en ministerie van IenW niet altijd overeenkomt met hetgeen de klant/afnemer verwacht. Daarom zal in 2021 worden bezien hoe we beter zicht kunnen krijgen op

de kwaliteit en het gebruik van onze informatieproducten (o.a. via evaluaties) en de kwaliteit beter geborgd kan worden zowel in termen van tijdigheid als in termen van continuïteit en kwaliteit.

6. Communicatie speelt een belangrijke rol in realisatie van de doelen. We informeren partners, gebruikers en andere belanghebbenden over de activiteiten van en ontwikkelingen bij het IHW. Dit doen we door middel van de IHW-website, periodieke nieuwsbrieven, linkedIn, de organisatie van diverse bijeenkomsten, zoals de [IHWeek](#) en gebruikersoverleggen en deelname aan externe bijeenkomsten, zoals de Waterinfodag. Hiervoor wordt een (strategisch) communicatieplan opgesteld.
7. De Servicedesk is het aanspreekpunt van het IHW voor de buitenwereld. De Servicedesk is zowel telefonisch als per e-mail [te bereiken](#). Het is de ingang voor het indienen van vragen en wijzigingsvoorstellen over:
 - de Aquo-standaard,
 - Aquo-kit,
 - Waterkwaliteitsportaal (WKP),
 - Waterveiligheidsportaal (WVP),
 - De verschillende informatiestromen, zoals voor de Kaderrichtlijn Water, Landelijk Enquête Waterkwaliteit en het Nationaal Basisbestand Primaire Waterkeringen.
 - Overige vragen aan of klachten over het IHW.

Met ingang van 2021 monitort het IHW zowel de instroom als de afhandeling van vragen.

2.2 Capaciteit en kosten beheer

In onderstaande tabel zijn de beheertaken en de daarvoor benodigde capaciteit (in uren/week) en de kosten voor extern in te kopen producten en diensten weergegeven.

Onderwerp	Inzet	Externe product
	(uren/week)	kosten (€)
	2021	2021
Beheren en onderhouden Aquo-standaard	92	111.000
Coördineren van informatiestromen (incl. dataleveringen)	84	20.000
Beheren en onderhouden informatiesystemen		
• <i>Beheer & Onderhoud van Waterkwaliteitsportaal</i>	53	60.000
• <i>Beheer & Onderhoud van Aquo-kit</i>	63	42.000
• <i>Beheer & Onderhoud van Tools Aquo-Standaard</i>	2	8.500
Instandhouding IHW		
• <i>Secretariaat, en programmaondersteuning</i>	64	20.000
• <i>communicatie</i>		
• <i>Servicedesk (ondersteuning 1° lijn t.b.v. Aquo-standaard, informatiesystemen en informatiestromen)</i>	32	
• <i>Programmamanagement</i>	29	20.000
Totaal Instandhouding + Beheer & Onderhoud	419	281.500

2.3 Doorontwikkeling

Naast het continueren van de bestaande dienstverlening, blijft het IHW voortdurend de aansluiting zoeken bij de wensen van de waterbeheerders. Voor 2021 betekent dit een focus op de volgende activiteiten ter verbetering van de huidige systemen & processen:

1. Doorontwikkelen Aquo-standaard. De ontwikkeling naar een bredere toepassing van gestandaardiseerde gegevens binnen het waterbeheer en de ontwikkeling naar linked data, maakt doorontwikkeling van de Aquo-standaard noodzakelijk. Deze ontwikkeling wordt mede ingegeven door de landelijke ontwikkeling in de NEN3610 die eveneens naar een linked datastructuur gaat. De wijziging binnen deze bovenliggende standaard eist een nauwe samenwerking tussen de verschillende onderliggende standaarden. Zo zal de Aquo-standaard een relatie krijgen met standaarden als GWSW, IMBRO, SIKB, IMGEO, IMBOR ect. Al deze standaarden zullen zich in samenhang ontwikkelen naar één centraal vocabulaire waarbij het eigenaarschap van een begrip aan één van de huidige sub-standaarden wordt toegewezen voor beheer. Deze vorm van integratie vereist op onderdelen van de verschillende standaarden dat deze aan elkaar verbonden kunnen worden. Hiervoor is er landelijk door Geonovum het Meta-model voor Informatie Modellen (MIM) ontwikkeld) Ook de Aquo-standaard zal zich hieraan conformeren.

Mijlpalen:

Mei 2021 | Aquo-standaard werkt op basis van linked data;

Dec 2021 | koppeling van Aquo-standaard met GWSW, IMBRO, SIKB, IMGEO, IMBOR werkend;

2. Doorontwikkelen bestaande informatiesystemen. De verbeteringen of vernieuwing, die we in 2021 willen realiseren is hieronder per systeem weergegeven:
 - *Aquo-kit*: Aquo-kit wordt gebruikt in een dynamische omgeving. Om blijvend aan te sluiten op deze omgeving is het noodzakelijk om dit informatiesysteem jaarlijks aan te passen. In 2021 worden er geen wijzigingen in de referentiedocumenten (BKMW2009, Maatlatten, Protocol KRW-Toestandsbeoordeling) verwacht en zullen er daarom geen risicovolle wijzigingen in de zogenaamde rekenregels worden doorgevoerd. In 2021 ligt de focus op het ontsluiten van waterkwaliteitsgegevens. Hiervoor staan de volgende versies op de planning:
 - Versie 3.8 '*Digitale Delta (DD) API*' voor het ontsluiten van de Waterkwaliteitsgegevens uit de Landelijke Enquête Waterkwaliteit (LEW). Op deze wijze kunnen ook derden, zoals de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), direct gebruik maken van deze gegevens.
 - Versie 3.9 '*Beheren KRW-toestandsoordelen*' voor het volledig ondersteunen van deze functionaliteit voor een heldere systeemgrens met vernieuwde WKP 3.0. Hierdoor wordt het eenvoudig om de voortgang van de KRW-toestandsbeoordeling te monitoren, om overzichten van de KRW-toestandsoordelen te maken, en krijgen gebruikers zelf toegang tot die overzichten (lees: minder werk voor IHW).
 - Versie 4.0 '*Interface WKP 3.0*' met API's voor de interface met WKP 3.0, gebaseerd op (uitbreidingen op) het InformatieModel Water.
 - *Waterkwaliteitsportaal (WKP)*: vernieuwing kaartweergave
 - *Waterkwaliteitsportaal (WKP)* In 2018 is besloten tot aanpassing van delen van het huidige WKP om de rapportage van de SGBP3 te kunnen blijven faciliteren. Daar zullen ook in 2021 (beperkte)

inspanningen voor nodig zijn. Tegelijkertijd is de ontwikkeling van een geheel nieuw WKP ter hand genomen, wat moet leiden tot een toekomstbestendige voorziening die alle informatiestromen richting SGBP en EU-rapportage ondersteunt. Onderdeel hiervan is dat in 2021 ook wordt nagegaan welke capaciteit en kwaliteit nodig is in de fase van beheer en onderhoud van het nieuwe WKP, op welke wijze de hosting van het portaal (bij/via RWS) het meest efficiënt/effectief kan plaatsvinden en welke afspraken hierover moeten worden gemaakt met partners individueel en in het kader van de samenwerkingsovereenkomst IHW.

Mijlpalen:

Mei 2021 | kaartweergave in WKP gereed; Aquo-kit beschikbaar

Dec.2021 | Aquo-kit versie 3.7 beschikbaar

Dec.2021 | Oplevering architectuur WKP 3.0

2.4 Capaciteit en kosten doorontwikkeling

Het IHW heeft ervoor gekozen om de bemensing voor het regisseren en uitvoeren van bovenstaande projecten zo klein mogelijk te houden en de markt maximaal te benutten. Voor de continuïteit en aansluiting op het functioneel beheer is het echter wel nodig dat een deel van de capaciteit vanuit de participerende partijen op uitleenbasis beschikbaar wordt gesteld aan het IHW. Een raming van benodigde capaciteit en kosten is hieronder gegeven.

Onderwerp	Inzet (uren/week) 2021	Externe product kosten (€) 2021
Doorontwikkeling Aquo-standaard	20	132.000
Doorontwikkeling informatiesystemen		
• <i>Doorontwikkeling Aquo-kit</i>	24	150.000
• <i>Doorontwikkeling Waterkwaliteitsportaal</i>	70,5	339.001
Totaal Instandhouding + Beheer & Onderhoud	114,5	621.001

3 Bijkomende taken

Alle werkzaamheden zijn erop gericht om de participerende partijen maximaal te ontlasten bij informatiebehoefte van buitenaf. Er zijn echter enkele projecten en een beheeractiviteit, die betrekking hebben op slechts één of twee van de participerende partijen in het IHW. Deze projecten en activiteiten hebben een aparte financiering.

3.1 Beheer Waterveiligheidsportaal

In 2017 is het Waterveiligheidsportaal (WVP) als gemeenschappelijke informatievoorziening voor de beoordeling en programmering van de primaire waterkeringen in het Hoogwater Beschermingsprogramma (HWBP) opgeleverd. Sinds begin 2018 beheert het IHW dit portaal. Daarvoor heeft de programmadirectie HWBP tot 2022 aanvullende financiering beschikbaar gesteld voor personeel en externe kosten. In 2021 wordt een voorstel ontwikkeld met waterschappen en RWS voor het structurele beheer en onderhoud van het WVP.

De informatie die het WVP over primaire waterkeringen ontsluit sluit grotendeels aan op de rapportagevereisten die de Europese Richtlijn Overstromingen (ROR) van de lidstaten verwacht. Doelstelling is dit soort verbanden in 2021 met het opstellen van een informatieplan waterveiligheid expliciet te maken. Door (digitale) rapportage processen inzichtelijk te maken kan regie worden gevoerd op de informatie- en daarmee rapportagestromen.

3.2 Doorontwikkeling Waterveiligheidsportaal

In 2017 is het Waterveiligheidsportaal (WVP) als gemeenschappelijke informatievoorziening voor de beoordeling en programmering van de primaire waterkeringen in het Hoogwater Beschermingsprogramma (HWBP) opgeleverd. Sinds begin 2018 beheert het IHW dit portaal. Daarvoor heeft de programmadirectie HWBP tot 2022 aanvullende financiering beschikbaar gesteld voor personeel en externe kosten. In 2021 wordt een voorstel ontwikkeld met waterschappen en RWS voor het structurele beheer en onderhoud van het WVP.

De informatie die het WVP over primaire waterkeringen ontsluit sluit grotendeels aan op de rapportagevereisten die de Europese Richtlijn Overstromingen (ROR) van de lidstaten verwacht. Doelstelling is dit soort verbanden in 2021 met het opstellen van een informatieplan waterveiligheid expliciet te maken. Door (digitale) rapportage processen inzichtelijk te maken kan regie worden gevoerd op de informatie- en daarmee rapportagestromen.

3.3 Beheer ROR-maatregelenportaal

Voor de Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR) dient eens per zes jaar aan de EU gerapporteerd te worden over de uitvoering van het maatregelenprogramma. Het IHW ondersteunt de waterbeheerders met het ROR-maatregelenportaal. De gezamenlijke insteek is het Beheer en Onderhoud langjarig door IHW te laten verzorgen als onderdeel van de basistaken/financiering. Doelstelling is het maatregelenportaal in 2021 te beheren zoals deze is opgeleverd.

Om in te kunnen spelen op eisen aan het nieuwe Overstromingsbeheersplan (ORBP) in 2023 is evaluatie van het huidige inwinningproces ten behoeve van ORBP 2 noodzakelijk. De Europese Rekenkamer¹ heeft aanbevolen in ORBP 2023 de preventie (laag 1) en Ruimtelijke ordening (laag 2) in samenhang te

¹ Bron: Overstromingsrichtlijn: voortgang bij de beoordeling van risico's, maar planning en uitvoering moeten beter, p. 7-8, Speciaal verslag Europese Rekenkamer 2018 nummer 25, hyperlink:

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_25/SR_FLOODS_NL.pdf

beschouwen. Calamiteitenbeheersing (laag 3) is niet genoemd, echter verzamelen de veiligheidsregio's nu zelfstandig soortgelijke informatie voor hun informatiesystemen.

Het beschrijven van samenhangen informatiestromen in het informatieplan waterveiligheid bevordert de waterveiligheid. Enerzijds geeft dit inzicht op wat meerlaagsveiligheid inhoudt en welke rol landelijke voorzieningen spelen. Anderzijds brengt dit huidige en potentiële informatie uitwisseling door betrokken waterveiligheidsinstanties aan het licht.

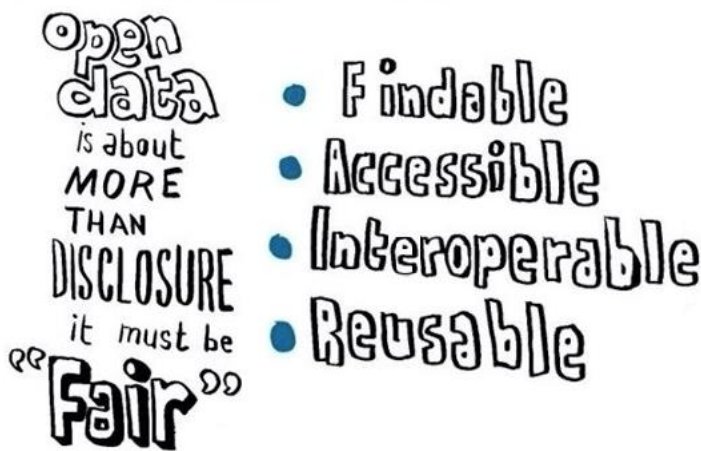
Daarnaast hebben overstromingen ook impact op de andere Europese doelstellingen met bijbehorende richtlijnen, zoals Natura 2000.

3.4 Realisatie knooppunt voor levering informatie aan DSO

De praktijkproef peilgebieden is afgerond. De informatie betreft peilgebieden en peilen. Met het landelijk ontsluiten wordt een nieuw kanaal gerealiseerd, het gaat niet om nieuwe informatie. Het IHW wacht nieuwe, vervolgoedragen op dit terrein (informatieproducten in het kader van het DSO) af.

3.5 Transitie FAIR-principes

Een van de doelen in het addendum bij het BAW is het op hoger plan te tillen van de uitwisseling van data in de watersector. Als middel hiervoor worden de FAIR-principes omarmd en in user cases uitgezocht hoe het daarmee staat en wat mogelijke vervolgstappen zijn.

DGWB heeft IHW gevraagd om verkenningen uit te voeren naar de FAIR datatransitie voor het beoordelingsinstrumentarium primaire waterkeringen (BOI). Daarnaast is het verzoek door DGWB gedaan om de in het kader van de user case droogte ontwikkelde informatieschermen verder te ontwikkelen met de FAIR-principes. Dit geeft IHW de kans om met de FAIR evaluator een benchmark te introduceren waarmee duidelijk wordt in hoeverre waterbeheerders aan de standaarden voldoen. Ook in Unieverband wordt de ontwikkeling naar FAIR-principes omarmd.

Mijlpalen:

Mei 2021 | beheer ROR-maatregelenportaal, verkenning BOI-FAIR principes, doorontwikkeling User case Droogte-FAIR principes

December 2021 | voorstel structurele ondersteuning beheer en ontwikkeling/doorontwikkeling WVP

3.6 Capaciteit en kosten bijkomende taken

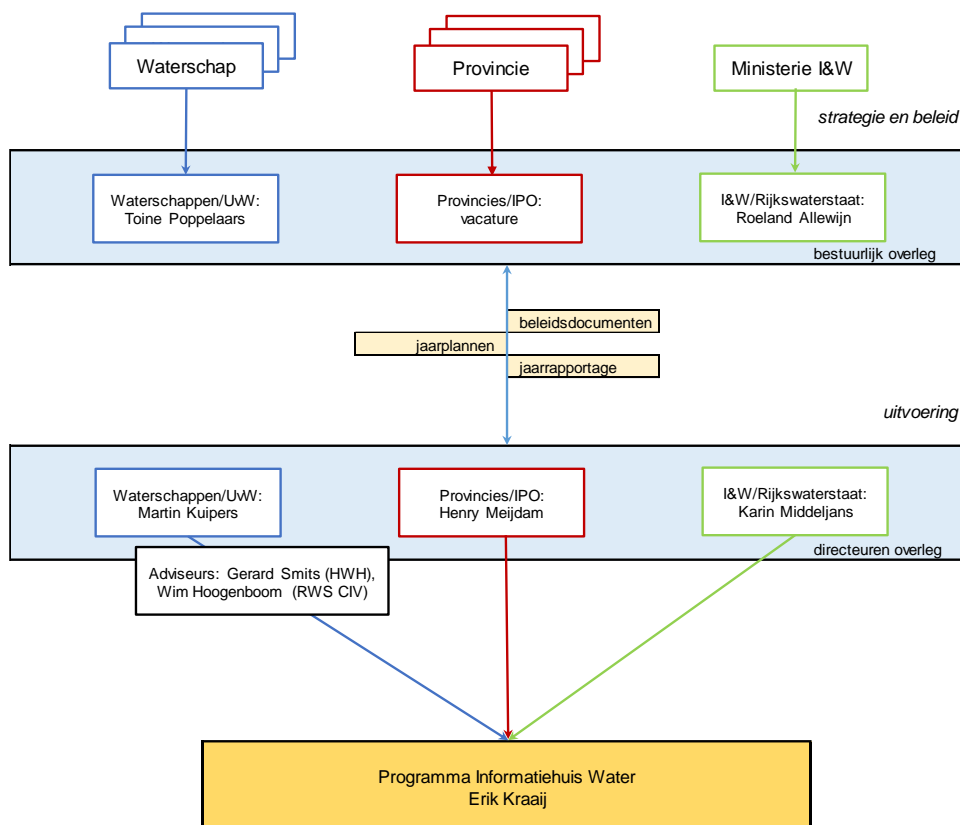
De geraamde capaciteit en kosten van de bijkomende taken zijn als volgt:

Onderwerp	Inzet 2021	Inzet (uren/week) 2021	Kosten 2021	Interne en externe kosten (€) 2021
Beheer Waterveiligheidsportaal (WVP)		54		320.000
Doorontwikkeling WVP		pm		pm
Beheer ROR-maatregelenportaal		pm		pm
Realisatie knooppunt DSO voor ontsluiten van informatie over peilgebieden		16		100.000
FAIR transitie		54		150,000
Totaal additionele projecten & activiteiten IHW		62+pm		400.000+pm

4 Governance

In 2015 heeft afstemming plaatsgevonden om de governance van het IHW conform de evaluatie van Bureau Gateway te professionaliseren. De aansturing ziet er als volgt uit:

Het Bestuurlijk overleg (BO) vindt minimaal twee keer per jaar plaats om het jaarplan voor het komende jaar, de jaarrapportage over het afgelopen jaar en overige beleidsdocumenten vast te stellen. Het secretariaat van het BO verloopt via het programma IHW.

Voor de dagelijkse aansturing is het directeurenoverleg (DO) ingesteld. Hierin nemen naast de partners ook leveranciers zitting: Gerard Smits van het Waterschapshuis en Wim Hoogenboom van RWS - CIV. Zij hebben een adviserende rol.

Gelet op de afspraken in de Samenwerkingsovereenkomst IHW 2022-2029 en de toenemende vraag naar additionele informatieproducten zal IHW in 2021 ook de volgende voorstellen doen:

- Opstelling van een statuut voor Directeurenoverleg en programmamanagement; in dit statuut worden verantwoordelijkheden, bevoegdheden en rollen nader uitgewerkt;
- Voorstel doen voor een overlegtafel (Data Advisory Board) voor de KRW-dataleveringen. Strategische doelen van dit overleg zijn het bevorderen van datakwaliteit, data uitwisselbaarheid en data gebruik, bespreken van planning, toezien op nakoming van leverafspraken van partners en IHW en zo nodig escaleren (naar DO of partners) indien de planning van het Spoorboekje niet dreigt te worden gehaald.

- Opstelling van een afwegingskader voor nieuwe, bijkomende taken;
IHW werkt met en voor de partners (waterschappen, RWS en provincies) aan de uitvoering van vooraf overeengekomen basistaken en projecten. Daarnaast wordt IHW door deze partners en het ministerie van IenW benaderd om mogelijk nieuwe projecten te starten of andere standaarden in haar beheer op te nemen. In 2021 zal IHW hiervoor een kader opstellen waarin de meerwaarde, besluitvorming door alle partners en de financiering door de aanvragende partner zullen worden uitgewerkt. In 2021 zal de programmamanager hiervoor een voorstel doen;
- Ontwerp van de besluitvorming over bijkomende taken
Aangezien de verwachting is dat IHW gedurende de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst ook nieuwe taken opgedragen krijgt vanuit partners en ministerie van IenW zal worden gezien op welke wijze besluitvorming hierover zal kunnen plaatsvinden; veelal komt de vraag vanuit één der partners terwijl de meerwaarde van onderbrenging bij IHW is gelegen in de gezamenlijkheid van de partners;
- Versterking van de klantrelatie;
Zowel bij het opstellen van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst IHW 2022-2028 als bij de discussie over mogelijke nieuwe IHW-taken is gebleken dat IHW bij de achterbannen van waterschappen, provincies en RWS als ook bij andere waterpartners (bijv. Vewin) niet of onvoldoende bekendheid heeft. Daarom zal in 2021 het relatiebeheer/omgevingsmanagement vanuit IHW worden geactualiseerd; en vernieuwd inclusief een procesvoorstel om draagvlak en besluitvorming over IHW-basistaken en projecten te verbeteren.

5 Middelen

In totaal vraagt het IHW de participerende partijen om 14 fte aan personeel bij aanvang 2021 te detacheren voor het uitvoeren van de basistaken. De bijkomende beheertaken en projecten vallen buiten deze capaciteitsvraag. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden moeten extra medewerkers worden ingeleend of ingehuurd. Met de opdrachtgevers van de bijkomende beheertaken en projecten zijn of worden afspraken gemaakt over de benodigde middelen.

Naast de gevraagde personele capaciteit zijn ook financiële middelen nodig om de facilitering door HWH te bekostigen en producten en diensten vanuit de markt in te kopen. Indien er onvoldoende capaciteit gedetacheerd kan worden door de deelnemers, dan is extra budget nodig om via HWH dit tekort in te huren. In 2021 is rekening gehouden met een geringe stijging van de kosten conform de meerjarenraming en correctie voor inflatie. In onderstaande tabel zijn de benodigde bijdragen van deelnemers samengevat:

Organisatie	Fte (#)	EP 2021	Externe product kosten (€) 2021	Kosten 2021	Kosten totaal ¹⁾ (€) 2021
Ministerie I&W/RWS	6		545.700,00		1.355.700,00
Waterschappen (via HWH) ²⁾	7		158.100,00		1.103.100,00
Waterschappen (HWH)					300.000,00
Provincies/IPO	1		198.701,00		333.701,00
Totaal	14		902.501,00³⁾		3.092.501,00

¹⁾ Totale kosten is de som van de externe productkosten en personeelskosten, waarbij gerekend is met een begrotingstarief van 130.000 €/fte.

²⁾ HWH faciliteert IHW met inkoop, capaciteitsmanagement en huisvesting. Hierbij is geen uitsplitsing gemaakt in externe kosten en personeelskosten.

³⁾ De benodigde middelen voor externe producten van de basistaken zijn in 2021 ca 300 k€ hoger dan het totaal aan gevraagde middelen. Dit wordt veroorzaakt door de inkoopplanning van de herbouw van het Waterkwaliteitsportaal en de extra investering in de doorontwikkeling van de Aquo-standaard en Aquo-tools. Dit kan bekostigd worden uit het overgebleven budget uit 2018 en 2019.

Opgeteld geeft dit de volgende verdeling over de verschillende participerende partijen:

Organisatie	Bijdrage 2021	Bijdrage (€) 2021	Percentage
Ministerie I&W/RWS		1.335.700	44%
Waterschappen (via HWH)		1.403.100	45%
Provincies/IPO		333.701	11%
Totaal		3.092.501	100%

Aangezien in de afgelopen jaren is gebleken dat niet elke partners steeds kan voldoen aan de afspraak om het gewenste aantal fte's van de gevraagde kwaliteit te leveren zal IHW in 2021 nieuwe mogelijkheden verkennen om zowel de bezetting als de continuïteit en ontwikkelmogelijkheden van (gedetacheerde) medewerkers van partners te verbeteren.

6. Meerjarenbegroting

De huidige basistaken zullen ook de komende jaren gecontinueerd worden. Dit levert een stabiele meerjarenreeks op met een indexering op basis van IBOI voor stijgende prijzen en lonen. Er is in deze reeks nog geen rekening gehouden met aanvullende taken die nodig zijn om waterbeheerders aan te laten sluiten op het digitale stelsel voor de omgevingswet (DSO). Het kan dan gaan om het beheer van begrippen uit het DSO of de ontwikkeling en het beheer van nieuwe informatieproducten. Het beheer van Digitale Delta API's, het Beheer en Onderhoud van WVP en van ROR is met ingang van 2022 onderdeel van de Basistaken.

Voor de aanvullende opdrachten is een onderscheid gemaakt tussen bijkomende beheertaken en bijkomende projecten. De omvang van de bijkomende projecten is moeilijk te voorspellen en is opgenomen als pm post.

In 2021 wordt het meerjarenplan IHW 2022-2028 opgesteld. In dat kader zal deze (globale) meerjarenbegroting worden geactualiseerd.

Activiteiten	2020	2021	2022 2023
Huidige basistaken¹⁾			
Capaciteit (# fte)	14	14	14
EPK (k€)	875	875	900
Facilitering	330	330	350
Totaal (k€)	3100	3200	3300
Bijkomende beheertaken²⁾			
Capaciteit (# fte)	1,5	1,5	1,5
EPK (k€)	125	125	125
Totaal (k€)	320	320	320
Bijkomende projecten²⁾			
capaciteit (# fte)	1,7	pm	pm
EPK (k€)	432	pm	pm
Totaal (k€)	653	pm	pm

¹ Gefinancierd uit het budget dat de samenwerkingspartners beschikbaar stellen

² Gefinancierd door externe opdrachtgevers

7 Programmarisico's

Elk project kent zijn eigen dynamiek met zijn eigen risico's. Bij grotere trajecten wordt uiteraard bij aanvang stilgestaan wat de projectrisico's zijn en bij de meest prangende worden tegenmaatregelen genomen.

Op de schaal van het programma IHW zijn ook risico's te benoemen. Gekozen is voor één tot vijf voor de kans dat het risico zich voordoet en één tot vijf voor de impact die het heeft op het IHW en de belanghebbenden. Bij een score van 20 of hoger zijn tegenmaatregelen verplicht, bij een score tussen de 15 en 20 is het wenselijk. Wanneer nodig en minimaal 3 keer per jaar worden de project- en programmarisico's geactualiseerd.

Beschrijving risico	Kans x Impact = Omvang	Beheermaatregel(en)
Sterke wisseling personeel, verlies van opgebouwde kennis en ervaring.	2x4=8	Contracten (inleen/inhuur) met een meerjarige looptijd. Vergroten inleen t.o.v. inhuur. Borging van kennis door goed documenteren. Raamcontracten voor beheer en ontwikkeling van samenhangende informatiesystemen en specialistische advisering/producten. Andere mogelijkheden inventariseren en met partners bespreken
Nadere afspraken facilitering en inkoop worden onvoldoende nagekomen.	1x1=1	Afspraken met HWH over facilitering (huisvesting, kantoorautomatisering, contractmanagement, capaciteitsmanagement, projectadministratie) en met RWS (CIV) over inkoop en aansturing applicatiebeheer bewaken, evalueren en bijstellen en zo nodig escaleren naar het DO en BO.
Financiële middelen zijn onvoldoende	3x4=12	<ul style="list-style-type: none"> • Medefinanciers zoeken. • Eventuele onder-uitputting gebruiken binnen de participerende partijen. • Niet-starten of stopzetten van projecten.
Opdrachten van partners blijven uit	1x2=2	<ul style="list-style-type: none"> • Flexibiliteit houden in de personele inzet in bijkomende projecten
Te veel opdrachten in 1 jaar	3x2=6	<ul style="list-style-type: none"> • Afweegkader nieuwe, bijkomende taken opstellen

Kans: oplopende schaal van 1-5

Impact: oplopende schaal van 1-5

8 Bijlage Productencatalogus

Productlijn	Product	Omschrijving
ALGEMEEN	Website IHW	Tekst en uitleg over het programma IHW
	Doelarchitectuur IHW	Een afgestemde architectuur voor het IHW voor het hele waterdomein
	IHWWeek	Jaarlijks terugkerende IHW-evenement. Vanaf 2021 vernieuwen we de opzet van IHW-netwerkdag in de IHWWeek.
AQUO	Aquo-standaard	De open standaard voor het uitwisselen van gegevens binnen de watersector (woordenboek, domeintabellen, informatiemodel, uitwisselformaten, etc.)
	Aquo-Tools	Tools voor ontsluiting van termen, domeintabellen en informatiemodellen.
	Aquo-wiki	Alle relevante documentatie over Aquo beschikbaar
	Aquo-Sharepoint	Het overzicht met wijzigingsvoorstellen op de Aquo-standaard, waarop de voortgang van voorstellen gevolgd kan worden
WATERKWALITEIT / KADERRICHTLIJN WATER	Waterkwaliteitsportaal	Database en beheertool voor waterkwaliteitsgegevens, zowel oppervlaktewater als grondwater
	Aquo-kit	Toets- en Beoordeelmodule voor waterkwaliteit en (water)bodemkwaliteit
	Factsheets	Crystal Reports-gegenereerde pdf-bestanden over KRW-waterlichamen, inclusief tabellen en figuren t.b.v. SGBP's
	KRW-rapportage-gegevens	De data van de waterbeheerder zoals vastgesteld
	Meetgegevens waterkwaliteit	De meetdata over waterkwaliteit met bronhouderschap waterbeheerder, zowel voor oppervlaktewater als voor grondwater
	Kaartentool	Mapserver voor genereren van kaartservices t.b.v. factsheets, SGBP's en dergelijke
	Ad hoc informatieproducten	Informatieproducten op verzoek van ministerie, etc.

Productlijn	Product	Omschrijving
WATERVEILIGHEID	Waterveiligheidsportaal	Portaal voor het toegankelijk maken van vergelijkbare informatie over primaire waterkeringen
	Nationale Basisbestand Primaire Waterkeringen	GIS-bestanden met primaire waterkeringen vergezeld van de te behalen wettelijke norm-eis
	HWBP-bestanden	Gis-bestanden en Kosteninschattingen met afgekeurde primaire waterkeringen en kunstwerken t.b.v. HWBP
ROR-PORTAAL		

9 Bijlage Dienstencatalogus IHW

Dienst	Omschrijving	Uitvoering
Adviesdienst Aquo	Implementatieadvies voor tal van projecten in de watersector (ondersteuning bij de interfacing en koppelvlakken)	Koos Boersma, Stephany de Maaijer, Toon de Rouw, Marga Bogaart, Sigrid Hendrikse en Wijnand van Riel
Afstemming met overige standaarden	NEN, SIKB, Geonovum, Stichting Rioned	Koos Boersma
Aquo-kit en WKP	Tooling voor geüniformeerde verwerking van waterkwaliteits- en KRW-gegevens	Hinne Reitsma
Dataleveringen (bv. voor bestrijdingsmiddelenatlas)	Allerlei soorten dataleveringen waterkwaliteit ten behoeve van analyses en rapportages door derden	Martin van Eimeren, Marco Zoomer
Externe communicatie Aquo	Boodschap over de open standaard Aquo voor waterbeheerders en softwareleveranciers duidelijk verkondigen	Saskia Vos
Externe communicatie IHW	Boodschap over het IHW op meerdere niveaus uitdragen	Saskia Vos
Nieuwbouw WKP		Jan Strijker
Organiseren van gebruikers-overleggen	Inbreng van waterbeheerders op Waterkwaliteitsportaal, Aquo-kit, Domeintabellenservice.	Elsa Boeve en Martin van Eimeren
Procesondersteuning informatiestroom KRW-grondwater	Afspraken, Spoorboekje, ondersteuning, bronhouderschap, specificatie richting tooling	Janco van Gelderen
Procesondersteuning informatiestroom oppervlaktewaterkwaliteit	Afspraken, Spoorboekje, ondersteuning, bronhouderschap, specificatie richting tooling	Paul Latour
Procesondersteuning informatiestroom waterveiligheid	Afspraken, ondersteuning, bronhouderschap, specificatie richting tooling	Lennaert Denekamp
Regulier wijzigingsproces Aquo	Aquo-standaard actueel houden op wetswijzigingen en gebruikerswensen. Organiseren van gebruikersoverleggen, expertgroep- en technische werkgroepoverleggen.	Stephany de Maaijer, Toon de Rouw, Marga Bogaart en Sigrid Hendrikse
Servicedesk en programmaondersteuning	De Servicedesk is het contact/aanspreekpunt van het IHW voor de buitenwereld voor het indienen van vragen en wijzigingsvoorstellen.	Nienke Oosting en Rishma Chedi